

Pagna ewlenija > Kwistjonijiet tal-familja u wirt > Ir-responsabbiltà tal-ġenituri - Il-kustodja tat-tfal u d-drittijiet ta' kuntatt Ir-responsabbiltà tal-ġenituri - Il-kustodja tat-tfal u d-drittijiet ta' kuntatt

Estonja

1 Xi tfisser il-frazi fil-liġi "responsabbiltà tal-ġenituri" fil-prattika? Liema huma d-drittijiet u d-dmirijiet ta' detentur tar-responsabbiltà tal-ġenituri?

Ir-responsabbiltà tal-ġenituri tfisser il-kustodja ta' wild minorenni, li tinvolvi l-obbligu tal-ġenitur u d-dritt li jiehu hsieb il-wild. Ir-responsabbiltà tal-ġenituri tinkludi d-dritt li ġenitur jiehu hsieb il-persuna tal-wild (*kustodja tal-persuna*), id-dritt li jamministra l-proprjetà tal-wild (*kustodja tal-proprjetà*) u d-dritt li jiddeciedi dwar kwistjonijiet relatati mal-wild. Il-kustodja tal-proprjetà tinkludi d-dritt u l-obbligu li jiġġestixxi l-proprjetà tal-wild, kif ukoll li jirrapprezenta lill-wild. Dan ma jipprekludix id-dritt tal-wild li jimmaniġġja l-proprjetà tiegħu b'mod indipendenti fil-każijiet previsti mil-liġi.

Il-ġenitur għandu setgħa li jiehu decizjonijiet fir-rigward tal-wild minuri tiegħu, li jikkonsisti fid-dritt li jiddeciedi dwar kwistjonijiet ta' kuljum (generalment relatati mal-kura) li jikkoncernaw lill-wild. Bħala regola, id-decizjoni dwar kwistjonijiet ta' kuljum tfisser li jittieħdu decizjonijiet ordinarji li jseħħu spiss u li ma jkollhomx effett permanenti fuq l-iżvilupp tal-wild. Minbarra s-setgħa ta' teħid tad-decizjonijiet, ġenitur bid-dritt ta' kustodja għandu wkoll dritt ta' rappreżentanza fir-rigward tal-wild minuri tiegħu jew tagħha. Il-ġenituri li għandhom kustodja kongunta għandhom dritt kongunt ta' rappreżentanza.

Iż-żewġ ġenituri għandhom id-dritt ta' kuntatt tal-ġenituri mat-tfal tagħhom, li jfisser l-obbligu u d-dritt taż-żewġ ġenituri li jzommu kuntatt dirett mat-tfal tagħhom. Id-dritt tal-kuntatt tal-ġenituri mat-tfal tagħhom ma jiddependix mill-eżistenza ta' kustodja. Il-ġenituri għandhom ukoll obbligu ta' manteniment fir-rigward tat-tfal minorenni tagħhom.

2 Bħala regola ġenerali, min għandu r-responsabbiltà tal-ġenituri fuq l-ulied?

Id-drittijiet u l-obbligi reciproci tal-ġenituri u t-tfal jirriżultaw mill-filjazzjoni, li hija aċcertata skont il-proċedura pprovduta mil-liġi. Il-mara li twelled it-tarbija hija l-omm ta' dak il-wild. Ir-raġel li minnu jiġi kkonċepit il-wild huwa missier dak il-wild. Il-wild jitqies li ġie kkonċepit mir-raġel miżżewweġ mal-omm tal-wild fil-hin tat-twelid tat-tarbija, li rrikonoxxa l-paternità tiegħu, jew li l-paternità tiegħu giet stabbilita minn qorti.

Ġenituri li huma miżżewġin ma' xulxin għandhom responsabbiltà tal-ġenituri kongunta, jiġifieri l-kustodja tat-tfal tagħhom. Jekk il-ġenituri ta' minuri ma jkunux miżżewġin ma' xulxin fil-hin tat-twelid tat-tarbija, għandhom responsabbiltà kongunta tal-ġenituri sakemm ma jkunux esprimew ix-xewqa tagħhom li jhallu r-responsabbiltà tal-ġenituri lil wieħed mill-ġenituri meta jissottomettu d-dikjarazzjonijiet ta' intenzjoni li jikkoncernaw ir-rikonoxximent tal-paternità jew tal-maternità.

Jekk l-ebda wieħed mill-ġenituri ta' minuri ma jkollu d-dritt ta' rappreżentanza jew jekk ma jkunx possibbli li jiġi aċcertat min hu l-ġenitur tal-wild, jinħatar tutur legali għal-wild. F'dan il-każ, it-tutor legali jkollu l-kustodja. Id-dmir tat-tutor legali huwa li jiżgura t-trobbija u l-iżvilupp tal-wild u l-protezzjoni tal-interessi personali u proprjetarji tal-wild.

Persuna fiżika adulta b'kapaċità legali attiva sħiħa (pereżempju, qarib tal-wild jew parti terza) jew persuna ġuridika (kumpanija jew gvern lokali) tista' tkun it-tutor legali. Persuna ġuridika hija maħtura bħala t-tutor legali, jekk persuna fiżika xierqa ma tinstabx jew jekk ġenitur ikun speċifika fit-testament tiegħu jew f'kuntratt ta' suċċessjoni li għandha tinħatar persuna ġuridika bħala t-tutor legali. Il-persuna ġuridika hija meħtieġa fittex tuturi b'mod sistematiku li huma persuni fiżiċi għall-persuni taħt il-kustodja tal-persuna ġuridika, u li tipprovdni pariri u taħriġ lil dawn it-tuturi.

Sal-hatra ta' tutur legali, id-dmirijiet tat-tutor jitwettqu temporanjament mill-muniċipalità rurali jew mill-gvern tal-belt tal-post ta' residenza tal-wild imdaħħal fir-reġistru tal-popolazzjoni, sakemm jiġu sodisfatti l-prerekwiziti għall-istabbiliment ta' tutela. Fil-qadi tad-dmirijiet tat-tutor, muniċipalità rurali jew gvern tal-belt għandu d-drittijiet u l-obbligi ta' tutur legali.

3 Jekk il-ġenituri ma jkunux kapaċi jew ma jridux jeżerċitaw ir-responsabbiltà tal-ġenituri fuq uliedhom, tista' tinħatar persuna oħra minflokhom?

Jekk il-ġenituri ma jistgħux jew ma jixtix jeżerċitaw ir-responsabbiltà tal-ġenituri fuq minuri, jistgħu jagħtu l-kunsens tagħhom biex jagħtu lill-wild għall-adozzjoni. Il-kunsens ta' ġenitur għall-adozzjoni ma jidholx fis-seħh qabel ma jgħaddu tmien ġimgħat mit-twelid tat-tarbija, u talba għall-adozzjoni ma tistax tiġi pprezentata quddiem qorti qabel id-dħul fis-seħh tal-kunsens ta' ġenitur. Bil-kunsens ta' ġenitur, minuri jista' jingħata lill-persuna li tixtieq tadotta lill-wild sabiex jingħata kura qabel id-dħul fis-seħh tal-kunsens mogħti għall-adozzjoni.

Jekk l-ebda wieħed mill-ġenituri ta' minuri ma jkollu d-dritt ta' rappreżentanza jew jekk ma jkunx possibbli li jiġi aċcertat in-nisel ta' minuri, qorti tiddeciedi dwar il-hatra ta' tutur legali fuq inizjattiva tagħha stess jew fuq il-baži ta' rikors ta' muniċipalità rurali jew gvern tal-belt jew persuna interessata.

4 Jekk il-ġenituri jiddivorzjaw jew jinfirmu, ir-responsabbiltà tal-ġenituri kif tkun iddeterminata għall-ġejjieni?

Jekk il-ġenituri huma ddivorżjati jew separati, huma għandhom jiddeciedu kif isolvu kwistjonijiet ta' kustodja ulterjuri. Il-ġenituri li għandhom kustodja jistgħu jaqblu dwar l-arranġamenti għall-eżerċizzju tad-dritt kongunt ta' rappreżentanza tagħhom. Madankollu, tibdil fl-arranġamenti tal-kustodja, inkluż it-terminazzjoni tal-kustodja kongunta, jista' jsir biss permezz ta' qorti.

Kull ġenitur għandu d-dritt li jitlob minn qorti fi proċedimenti mibdiya b'rikors li l-kustodja tal-wild tiġi ttrasferita lilu/liha parzjalment jew kompletament. Qorti tista' tiddeciedi tilwima ta' kustodja f'kawża, jekk din tintalab flimkien mad-divorżju jew il-hlas ta' allowance ta' manteniment.

5 Jekk il-ġenituri jilhqqu ftehim dwar il-kwistjoni tar-responsabbiltà tal-ġenituri, liema formalitajiet għandhom ikunu rrispettati biex il-ftehim jorbot legalment?

Il-ġenituri li għandhom il-kustodja jistgħu jirranġaw liberament l-eżerċizzju tal-kustodja kongunta. Madankollu, tibdil fl-arranġamenti tal-kustodja, inkluż it-terminazzjoni tal-kustodja kongunta, huwa possibbli biss permezz ta' qorti. Kwistjonijiet relatati mal-kustodja huma decizi u ddeterminati b'mod legalment vinkolanti minn qorti. Meta jisimgħu kwalunkwe kwistjoni li tikkoncerna minuri, il-qrati huma fuq kollox iggwidati mill-aħjar interessi tal-wild, wara li jitqiesu ċ-ċirkostanzi kollha u l-interess legittimu tal-persuni rilevanti. It-tilwim dwar il-kustodja jikkostitwixxi kwistjonijiet tal-liġi tal-familja, li jinstemgħu mill-qrati fuq rikors u jiġu aġġudikati b'ingunzjoni. Sabiex jiġu stabbiliti d-drittijiet tiegħu fir-rigward ta' minuri, ġenitur għandu jipprezenta rikors quddiem qorti.

6 Jekk il-ġenituri ma jkunux jistgħu jilhqqu ftehim dwar il-kwistjoni tar-responsabbiltà tal-ġenituri, liema huma l-mezzi alternattivi biex jiġi solvut il-kunflitt mingħajr intervent tal-qorti?

Il-ġenituri li għandhom il-kustodja jistgħu jirranġaw liberament l-eżerċizzju tal-kustodja kongunta. Madankollu, tibdil fl-arranġamenti tal-kustodja, inkluż it-terminazzjoni tal-kustodja kongunta, huwa possibbli biss permezz ta' qorti. Biex jilhqqu ftehim, il-ġenituri jistgħu jużaw is-servizz ta' medjazzjoni tal-familja. Il-gvern lokali jista' jirreferihom lill-fornitur tas-servizz rilevanti. Pereżempju, il-ġenituri jistgħu jaqblu dwar il-proċedura għall-aċċess għall-wild waħedhom jew bil-għajnuna ta' medjatur tal-familja, iżda jekk il-ftehim jinkiser, għandhom imorru quddiem qorti biex jiksbu ordni ta' eżegwibilità (jiġifieri ingunzjoni).

Fid-determinazzjoni tal-proċedura għall-aċċess għal wild, il-qrati jaġixxu wkoll bħala korpi ta' konċiljazzjoni fi proċedimenti ġudizzjarji, li jfittxu li jintlaħaq ftehim bejn il-ġenituri dwar l-aċċess għall-wild. Il-qrati jisimgħu lill-partijiet kemm jista' jkun malajr u jiġbdu l-attenzjoni tagħhom għall-possibbiltà li jużaw l-assistenza ta' konsulent tal-familja, b'mod partikolari biex jilhqqu pożizzjoni komuni dwar il-kura u r-responsabbiltà tal-wild. Il-qorti tista' tissospendi

proċedimenti rigward minuri, sakemm is-sospensjoni ma twassalx għal dewmien li jagħmel hsara lill-aħjar interessi tal-wild u jekk il-partijiet ikkonċernati jkunu ppreparati li jingħataw konsulenza barra mill-qorti jew jekk, fl-opinjoni tal-qorti, it-tilwima tista', għal raġunijiet oħra, tiġi solvuta permezz ta' ftehim bejn il-partijiet.

7 Jekk il-ġenituri jmorru l-qorti, liema kwistjonijiet jistgħu jiġu deċiżi mill-imħallef fir-rigward tat-tfal?

Il-ġurisdizzjoni tal-qrati tinkludi kwistjonijiet relatati mad-dritt ta' kuntatt tal-ġenituri mat-tfal, bidliet fil-kustodja, restituzzjoni ta' kustodja, l-obbligu li tiffallas allowance ta' manteniment u bidliet fl-ammont tal-allowance tal-manteniment fuq talba ta' ġenitur.

8 Jekk il-qorti tiddeċiedi li ġenitur wieħed biss għandu jkollu l-kustodja tal-ulied, dan ikun ifisser li huwa jew hija jistgħu jiddeċiedu dwar l-affarijiet kollha li jirrigwardjaw it-tfal mingħajr ma qabel jikkonsultaw lill-ġenitur l-ieħor?

Id-drittijiet u l-obbligi reciproci tal-ġenituri u t-tfal joħroġu min-nisel tat-tfal, u dan ifisser li l-ġenitur li minuri jiġi mnissel minnu għandu dmir li jieħu hsieb il-wild. Id-drittijiet u l-obbligi reciproci ta' ġenitur u minuri jiddependu fuq min għandu kustodja tal-wild, jiġifieri jekk wieħed mill-ġenituri biss ikollu l-kustodja tal-wild, dak il-ġenitur jista' jiddeċiedi dwar il-kwistjonijiet kollha relatati mal-wild mingħajr ma jikkonsulta l-ġenitur l-ieħor.

Ġenitur jista' jkollu kustodja unika ta' minuri mit-twelid tal-wild, pereżempju, f'każijiet fejn il-ġenituri esprimew ix-xewqa tagħhom li jfhallu r-responsabbiltà tal-ġenituri lil wieħed mill-ġenituri meta jissottomettu d-dikjarazzjonijiet ta' intenzjoni li jikkonċernaw ir-rikonoxximent tal-paternità. Ġenitur wieħed jista' wkoll jikseb kustodja unika, pereżempju, fit-tliet każijiet li ġejjin.

Ġenitur jikseb kustodja unika jekk il-ġenitur ikun talab minn qorti, fi proċedimenti li jinbdeu b'rikors, li l-kustodja tal-wild tiġi ttrasferita lilu parzjalment jew kompletament. Ġenitur normalment jitolb kustodja unika jekk il-ġenituri li għandhom kustodja kongunta jgħixu b'mod permanenti separati jew għal xi raġuni oħra ma għadux jixtieq jeżerċita kustodja kongunta.

Ġenitur jista' wkoll jeżerċita l-kustodja waħdu f'każijiet fejn il-ġenituri għandhom kustodja kongunta, iżda l-kustodja ta' ġenitur wieħed ġiet sospiża. Jekk il-kustodja unika ta' minuri mogħtija lil ġenitur fuq il-bażi tal-liġi jew deċiżjoni tal-qorti tkun sospiża u ma jkun hemm l-ebda raġuni sabiex wieħed jistenna li l-bażi għas-sospensjoni ma tibqax teżisti, qorti tagħti l-kustodja lill-ġenitur l-ieħor jekk dan ikun konsistenti mal-aħjar interessi tal-wild.

Qorti tagħti wkoll kustodja lill-ġenitur l-ieħor jekk il-ġenitur b'kustodja unika jkun miet jew ġie mčahħad mill-kustodja, sakemm dan ma jmurx kontra l-aħjar interessi tal-wild.

9 Jekk il-qorti tiddeċiedi li l-ġenituri għandu jkollhom il-kustodja kongunta ta' uliedhom, dan xi ifisser fil-prattika?

Jekk il-ġenituri jkollhom kustodja kongunta, huma jeżerċitaw il-kustodja kongunta fir-rigward tal-wild tagħhom u jwettqu l-obbligu ta' kustodja b'responsabbiltà tagħhom u unanimament, b'kunsiderazzjoni għall-benessri generali tal-wild. Il-ġenituri li għandhom kustodja kongunta għandhom ukoll dritt kongunt ta' rappreżentanza.

Jekk il-ġenituri li jeżerċitaw kustodja kongunta ma jilhqax ftehim rigward kwistjoni sinifikanti għall-wild, qorti tista', fuq talba ta' ġenitur, tagħti setgħat ta' teħid tad-deċiżjoni dwar din il-kwistjoni lil ġenitur wieħed. Fil-każ ta' ttrasferiment tas-setgħat ta' teħid tad-deċiżjoni, qorti tista' tirrestringi l-eżerċizzju tas-setgħat ta' teħid tad-deċiżjoni jew timponi obbligi supplimentari fuq il-ġenitur li jeżerċita d-dritt.

10 Għand liema qorti jew awtorità għandi nirrikorri jekk inkun irrid nippreżenta rikors dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri? Liema formalitajiet għandhom ikunu rrispettati u liema dokumenti għandi nehmeż mar-rikors tiegħi?

It-tilwim relatat mal-kustodja jiġi aġġudikat mill-qrati tal-kontea. Fil-każ ta' tilwima relatata mal-kustodja, ir-rikorrent għandu jippreżenta rikors f'qorti tal-kontea għal aġġudikazzjoni tal-kwistjoni fi proċedimenti li jinbdeu b'rikors. Ir-rikors għandu jiġi ppreżentat fil-qorti tal-kontea tal-post tar-residenza tal-wild.

Ir-rikors għandu jiddikjara l-isem tal-qorti, id-data personali tar-rikorrent, il-persuna kkonċernata u uliedhom, kif ukoll it-talba espliċita tar-rikorrent. Barra minn hekk, ir-rikors għandu jindika l-fatti, u r-rikorrent għandu jelenka u jippreżenta l-evidenza għad-dispożizzjoni tiegħu. Ir-rikors għandu jkun iffirmit mir-rikorrent jew mir-rappreżentant tar-rikorrent. Fil-każ ta' rappreżentant, prokura jew dokument ieħor li jiċċertifika s-setgħa ta' rappreżentanza għandhom jiġu mehmuża mar-rikors.

Ir-rikors u l-evidenza dokumentarja għandhom jiġu sottomessi lill-qorti bil-miktub bl-Estonjan. Jekk rikors, talba, ilment jew dikjarazzjoni ta' oppożizzjoni ppreżentata lill-qorti minn partecipant fil-proċedimenti ma tkunx bl-Estonjan, il-qorti teħtieġ li l-persuna li tissottometti dawn id-dokumenti tipprovdi traduzzjoni sad-data stabbiltà mill-qorti.

Kwistjonijiet li jinvolvu d-determinazzjoni tad-drittijiet ta' ġenitur fir-rigward ta' minuri u l-arrangament ta' aċċess għall-wild, jiġifieri kwistjonijiet relatati mal-kustodja, jistgħu wkoll jiġu aġġudikati f'kawża, jekk dan jintalab f'kawża flimkien mad-divorzju jew il-ħlas ta' allowance ta' manteniment.

11 Liema proċedura tapplika f'dawn il-każijiet? Jista' wieħed jagħmel użu minn proċedura ta' emerġenza?

Il-qrati jisimgħu kwistjonijiet relatati mal-kustodja permezz ta' rikors skont id-dispożizzjonijiet li jikkonċernaw kawżi, b'kunsiderazzjoni tad-differenzi stabbiliti fir-rigward ta' proċedimenti li jinbdeu b'rikors (ara l-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili [1]).

Fi proċedura ta' urġenza, qorti tista' tiddeċiedi biss it-talba għall-pensjoni tal-manteniment minn ġenitur li jgħix separatament minn minuri. Kwistjonijiet relatati mal-kustodja ma jistgħux jinstemgħu fi proċedura simplifikata. Madankollu, kwistjonijiet relatati mal-kustodja huma kwistjonijiet mismugħa permezz ta' rikors u għalhekk ivarjaw minn kawża ordinarja. Fi kawża mibdiya permezz ta' rikors, il-qorti tivverifika l-fatti u tiġbor l-evidenza meħtieġa nnifisha, sakemm ma jkunx ipprovdut mod ieħor bil-liġi. Il-qorti mhix marbuta mit-talbiet jew il-fatti ppreżentati mill-partijiet fil-proċedimenti jew mill-valutazzjoni tagħhom tal-fatti, sakemm ma jkunx preskritt mod ieħor mil-liġi. Ir-rekwiżiti għat-teħid tal-minuti tas-seduti u għan-notifika tad-dokumenti huma wkoll inqas stretti. Fi kwistjonijiet relatati ma' kustodja, il-qrati jistgħu japplikaw ukoll miżuri biex jirregolaw l-eżerċizzju tal-kustodja jew l-aċċess għall-wild matul il-proċedimenti jew sabiex jiżguraw konformità fil-futur mal-ftehimiet.

Il-qorti tista' tapplika miżuri kawtelatorji jew provviżorji jekk ikun hemm raġuni biex temmen li n-nuqqas ta' applikazzjoni tal-miżuri jista' jagħmel l-eżegwibilità ta' sentenza diffiċli jew impossibbli. Fi kwistjoni tal-liġi tal-familja ġudikata permezz ta' rikors, jistgħu jiġu applikati miżuri provviżorji minn kull qorti li fil-ġurisdizzjoni territorjali tagħha għandhom jittieħdu l-miżuri. Dawn il-miżuri jinkludu, pereżempju, ir-ritorn tal-wild lill-ġenitur l-ieħor jew il-konformità mal-obbligu ta' manteniment legali; fost affarijiet oħra, il-qrati jistgħu jordnaw lill-konvenut iħallas l-allowance tal-manteniment matul il-perjodu tal-proċedimenti jew jipprovdi garanzija għall-konformità mal-obbligu tal-ħlas.

[1] Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (RT I 2005, 26, 197; RT I, 21.06.2014, 58). Sit web: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/513122013001/consolide>.

12 Nista' nikseb għajjnuna legali biex inkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Jekk il-qorti tikkonkludi li persuna fiżika ma tistax thallas l-ispejjeż tal-proċedimenti minħabba l-pożizzjoni finanzjarja tagħha, il-qorti tista' teħles lill-persuna kompletament jew parzjalment mill-ispejjeż ta' assistenza legali u l-ħlas tat-tariffa statali.

13 Ikun possibbli li jsir appell kontra deċiżjoni dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri?

Deċiżjoni meħuda fi proċedimenti mibdiya permezz ta' rikors hija ingunzjoni li għaliha japplikaw id-dispożizzjonijiet li jikkonċernaw ingunzjonijiet magħmulin f'kawżi, sakemm ma jiġix preskritt mod ieħor bil-liġi. Appell jista' jiġi ppreżentat kontra ingunzjoni fuq il-kustodja skont id-dispożizzjonijiet generali li jirregolaw il-proċeduri tal-appell, jekk l-appellant isib li d-deċiżjoni tal-qorti tal-ewwel istanza hija bbażata fuq ksur ta' dispożizzjoni legali (pereżempju, jekk il-qorti tal-ewwel istanza applikat dispożizzjoni legali ta' liġi sostantiva jew liġi proċedurali b'mod żbaljat). Għar-raġunijiet imsemmija hawn fuq, appell fil-kassazzjoni jista' jiġi ppreżentat ukoll quddiem il-Qorti Suprema.

14 F'čerti każijiet, jista' jkun meħtieġ li wieħed japplika lill-qorti jew lil awtorità oħra għall-eżekuzzjoni ta' deċiżjoni dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri. Liema proċedura tapplika f'każ bħal dan?

Kwistjonijiet relatati mal-kustodja jinstemgħu fi proċedimenti mibdija permezz ta' rikors. Fi kwistjoni tal-liġi tal-familja ġudikata permezz ta' rikors, il-qorti toħroġ mandat li jista' jiġi infurzat mill-mument tad-dħul fis-seħħ tiegħu, sakemm ma jiġix preskritt mod ieħor mil-liġi. Mandat maħruġ fi kwistjoni abbażi ta' rikors huwa l-ordni ta' eżegwibilità. F'każ li d-debitur ma jikkonformax volontarjament mal-mandat fuq kustodja, il-mandat se jiġi infurzat fi proċedimenti ta' infurzar fuq il-baži tar-rikors mressaq mir-rikorrent. Għal dan il-għan, ir-rikorrent għandu jissottometti rikors lil marixxal li fil-ġurisdizzjoni territorjali tiegħu d-debitur għandu r-residenza jew is-sede tiegħu jew tagħha jew fejn jinsabu l-assi tad-debitur. Fi kwistjoni li tikkonċerna aċċess għal wild, il-marixxall, fi proċedimenti ta' infurzar, jaħdem flimkien ma' rappreżentant tal-gvern lokali tal-post tar-residenza tal-wild jew, eċċezzjonalment, tal-post tar-residenza tal-persuna obbligata, li għandha kompetenza fl-interazzjoni mat-tfal. Jekk meħtieġ, il-marixxall jista' jissuġġerixxi lill-gvern lokali li l-wild jiġi temporanjament imqiegħed f'faċilità tas-sigurtà soċjali. Jekk il-persuna obbligata tfixxek l-eżegwibilità obligatorja, hija tista' tkun suġġetta għal pagament ta' penali.

15 X'għandi nagħmel biex deċiżjoni dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri maħruġa minn qorti fi Stat Membru ieħor tiġi rikonossuta u infurzata f'dan l-Istat Membru?

Skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2201/2003 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonossiment u l-eżegwibilità ta' sentenzi fi kwistjonijiet matrimonjali u kwistjonijiet ta' responsabbiltà tal-ġenituri, sentenza mogħtija fi Stat Membru hija rikonossuta fl-Istati Membri l-oħrajn mingħajr ma tkun meħtieġa proċedura speċjali. Ir-Regolament japplika fl-Istati Membri kollha tal-Unjoni Ewropea, minbarra d-Danimarka.

Sentenza dwar l-eżerċitar tar-responsabbiltà tal-ġenituri dwar wild mogħtija fi Stat Membru li hija eżegwibbli f'dak l-Istat Membru u li giet notifikata għandha tiġi eżegwita fi Stat Membru ieħor meta, wara rikors ta' kwalunkwe parti interessata, tkun giet iddikjarata eżegwibbli hemmhekk. Għal dan il-għan, rikors għal dikjarazzjoni ta' eżegwibilità għandu jiġi sottomess lil qorti.

Il-qorti fejn għandu jiġi pprezentat ir-rikors tista' tinstab [hawnhekk](#).

Il-parti li titlob jew tikkontesta r-rikonossiment jew titlob għal dikjarazzjoni ta' eżegwibilità għandha tissottometti:

(a) kopja tas-sentenza li tissodisfa l-kundizzjonijiet meħtieġa sabiex tiġi stabbilita l-awtenticità tagħha; u

(b) iċ-certifikat dwar sentenzi fuq ir-responsabbiltà tal-ġenituri.

Il-formola hija disponibbli [hawnhekk](#).

Sentenza dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri mhix rikonossuta:

(a) jekk dan ir-rikonossiment jidher ċar li jmur kontra l-ordni pubbliku tal-Istat Membru fejn jintalab ir-rikonossiment wara li jitqiesu l-aħjar interessi tal-wild;

(b) jekk ingħata, ħlief f'każ ta' emerġenza, mingħajr ma l-minuri ingħata l-oportunità biex jinstema', bi ksur tal-prinċipji fundamentali tal-proċedura tal-Istat Membru fejn huwa mitlub ir-rikonossiment;

(c) meta jkun ingħata fin-nuqqas ta' dehra jekk il-persuna kontumaċi ma tkunx giet notifikata bid-dokument li fetaħ il-proċedimenti jew b'dokument ekwivalenti fi żmien suffiċjenti u b'tali mod li jiffaċilita lil dik il-persuna li tirranga għad-difiża tagħha sakemm ma jkunx iddeterminat li dik il-persuna tkun aċċettat is-sentenza mingħajr ekwivoku;

(d) fuq talba ta' kwalunkwe persuna li tallega li s-sentenza tikser ir-responsabbiltà tal-ġenituri tagħha, jekk tkun ingħatat mingħajr ma dik il-persuna tkun ingħatat l-oportunità li tinstema';

(e) jekk tkun irrikonċiljabbli ma' sentenza mogħtija iktar tard li għandha x'taqsam ma' responsabbiltà tal-ġenituri mogħtija fi Stat Membru fejn jintalab ir-rikonossiment;

(f) jekk tkun irrikonċiljabbli ma' sentenza mogħtija iktar tard li għandha x'taqsam ma' responsabbiltà tal-ġenituri mogħtija fi Stat Membru ieħor jew fi Stat li mhux Membru tar-residenza abitwali tal-wild sakemm dik is-sentenza mogħtija iktar tard tissodisfa l-kundizzjonijiet meħtieġa għar-rikonossiment tagħha fl-Istat Membru fejn jintalab ir-rikonossiment;

jew

(g) jekk il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 56 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2201/2003 ma gietx imħarsa.

16 F'liema qorti f'dan l-Istat Membru għandi nirrikorri biex nopponi r-rikonossiment ta' deċiżjoni dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri maħruġa minn qorti fi Stat Membru ieħor? Liema proċedura tapplika f'dawn il-każijiet?

Il-qorti fejn għandu jiġi pprezentat ir-rikors tista' tinstab [hawnhekk](#).

Il-parti li titlob jew tikkontesta r-rikonossiment jew tapplika għal dikjarazzjoni ta' eżegwibilità għandha tissottometti:

(a) kopja tas-sentenza li tissodisfa l-kundizzjonijiet meħtieġa sabiex tiġi stabbilita l-awtenticità tagħha; u

(b) iċ-certifikat dwar sentenzi dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri msemmija fl-Artikolu 39 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2201/2003.

Il-formola hija disponibbli [hawnhekk](#).

17 Liema liġi għandha tiġi applikata mill-qorti fi proċediment dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri meta t-fal jew il-partijiet ma jkunux iġħix f'dan l-Istat Membru jew ikunu ta' nazzjonalitajiet differenti?

Skont l-Att dwar id-Dritt Internazzjonali Privat tal-Estonja [1], ir-relazzjonijiet bejn wild u l-ġenituri tiegħu huma rregolati mil-liġi tal-pajjiż tar-residenza tal-wild. Barra minn hekk, il-Konvenzjoni tal-Aja tal-1996 dwar il-Ġurisdizzjoni, il-Liġi Applikabbli, ir-Rikonossiment, l-eżegwibilità u l-Koperazzjoni fir-Rigward tar-Responsabbiltà tal-Ġenituri u l-Miżuri għall-Protezzjoni tal-Minuri tapplika bejn l-Istati firmatarji tal-Konvenzjoni.

Id-determinazzjoni tal-liġi applikabbli tista' tkun suġġetta wkoll għal ftehimiet dwar l-assistenza legali. Ir-Repubblika tal-Estonja għamlet ftehimiet dwar l-assistenza legali mal-pajjiżi li ġejjin:

Ftehim dwar l-assistenza legali u relazzjonijiet legali bejn ir-Repubblika tal-Estonja, ir-Repubblika tal-Litwanja u r-Repubblika tal-Latvja (1993);

Ftehim dwar l-assistenza legali u relazzjonijiet legali fi kwistjonijiet ċivili, tal-familja u kriminali bejn ir-Repubblika tal-Estonja u l-Federazzjoni Russa (1993);

Ftehim dwar l-assistenza legali u relazzjonijiet legali fi kwistjonijiet ċivili u kriminali bejn ir-Repubblika tal-Estonja u l-Ukraina (1995);

Ftehim dwar l-assistenza legali u relazzjonijiet legali fi kwistjonijiet ċivili, tal-liġi tax-xogħol u kriminali bejn ir-Repubblika tal-Estonja u r-Repubblika tal-Polonja (1999).

Peress li l-partijiet kollha fil-ftehimiet dwar assistenza legali konkluzi mal-Litwanja, il-Latvja u l-Polonja huma wkoll partijiet għall-Konvenzjoni tal-Aja tal-1996, il-partijiet iddeċidew li japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni sabiex jiddeterminaw il-liġi applikabbli.

[1] Att dwar id-Dritt Internazzjonali Privat (RT I 2002, 35, 217). Sit web: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/513112013009/consolide>.

Din il-paġna web hija parti minn [L-Ewropa Tiegħek](#).

Nilqgħu l-[feedback](#) tiegħek dwar l-utilità tal-informazzjoni pprovduta.

**Your
Europe**

This webpage is part of an EU quality network

L-aħħar aġġornament: 04/01/2022

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhix fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.